

THOR SØRHEIM

HEGREHØYDEN

DIKT

THOR SØRHEIM

HERON HEIGHTS

POEMS

I

I

DET SKAL IKKE MER TIL

Det skal ikke mer til enn at lyset
plukker opp ei skiferhelle i åkerkanten
langs den gamle tjodgata som slynger seg
naturlig og jordbundet ut og inn av horisonten,
før de som bygde årestuer og kirker kommer
mot meg på andre siden av himmelfartsåkeren.

Det skal ikke mer til før historiens lys
stritter som gyllent korn over gårdstunene,
løkkassene og skjærereirene, og skurtreskeren
der den kommer til syne og forsvinner på den andre
siden av moreneryggen i en utholdelig ringdans,
setter meg på sporet av et gammelt rituale, jeg forstår
at pilegrimer bygde en kirke på dette høydedraget.

Det skal ikke mer til enn at lyset legger skiferhella
tilbake på plass i grøftekanten, som en vanlig stein
uten ytre tegn på å ha tilhørt et alter,
før jeg innser at den som vil gi de døde en plass
i sin egen erindring, må holde øynene åpne
for at fortidas ruiner bare finnes i lyset.

NO MORE IS NEEDED

No more is needed than for light to catch a slab
of slate at the field's edge along the old people's road
that winds in natural and down-to-earth fashion
in and out of the horizon before those who built
open-hearth rooms and churches come
towards me on the far side of ascension field.

No more is needed than the light of history
to bristle like golden corn over the farm courtyards,
the bulb boxes and cutting beds, and the combine harvester
when it comes into view and disappears on the far
side of the moraine ridge in an enduring ring-dance,
to put me on the track of an old ritual – I can understand
that pilgrims built a church on these heights.

No more is needed than for light to put back the slab
of slate at the edge of the ditch, like a normal stone
without outward signs of having been part of an altar
before I realise that he who wishes to give the dead
a place in his memory must keep his eyes open
to the fact that the ruins of the past only exist in light.

VED DEN ÅPNE GRAVEN

De åpnet graven og fant
smykker som dannet et omriss
av kvinnekroppen, og kharonsmynten
som skulle bringe henne over floden,
var en sølvskje de hadde puttet
i munnen, og slik kunne vi

som sto ved den åpne graven
følge sporene av rikdom og restene
av handelsveger mens vi tenkte
på at vi selv en gang skal gå ut
av ei dør vi bare kjenner
fra innsiden, eller utsiden,

og før vi griper handtaket
skal vi rette på bildet
av smykkesteinene som danner
omrisset av en kvinnekropp
og kharonsmynten som de hadde lagt
som en sølvskje i munnen.

AT THE OPEN GRAVE

They opened the grave and found
jewels that formed an outline
of the female body, and the charon's coin
that was to take her across the river
was a silver spoon they had placed
in her mouth, and thus were we

who stood at the open grave
able to follow the traces of wealth and
the remains of trade routes while we
recalled that we too at some point
will exit via a door we only know
from the outside, or inside,

and before we take hold of the handle
we must adjust the image
of the precious stones that form
the outline of a woman's body
and the charon's coin they had placed
like a silver spoon in her mouth.

LYDHØRT BARN

Jeg lyttet til salmesangen og klokkeren
som knirket i koret, jeg kastet skrå blikk
på fritenkeren Fredrik som alltid fulgte
presten lydlig hjem til søndagsmiddagen,

jeg var et tenksomt barn som under prekenen
kunne lure på om det het rykk fram eller
tilbake til start på spillet som lå oppslått
på stuebordet, Kristus kom stadig

nærmere under 'kron ham, kron ham',
og da de voksne lukket øynene
på kanten av kalken, bestemte jeg meg for
å nærme meg framtida fra den andre siden.

KEEN-SENSED CHILD

I listened to the hymn-singing and the sexton
creaking in the chancel, I shot side-glances
at freethinker Frederik who always followed
the vicar obediently home to Sunday dinner,

I was a thoughtful child that during the sermon
could wonder if it was to be a move forward or
back to start in the game that was set out
on the living-room table, Christ came ever

closer during the 'Crown Him, Crown Him',
and when the grown-ups closed their eyes
on the rim of the chalice, I decided to
approach the future from the other side.

UNIO MYSTICA A.S.

Etter at høylytt stillhet erobret
den tomme fabrikkhallen, går jeg ofte inn
gjennom porten for å se på lyset
som presser seg sidelengs gjennom de gjengrodde
vinduene, jeg forsøker å dytte i gang samlebandene
og skrur på bryteren til heisekrana, det er forgjeves,

mange vil hevde at menneskene oppfant Gud
og deretter oppgangssaga og dampmaskinen,
ingen kan gå gjennom en nedsotet fabrikk
uten å føle nærværet av et lys som har vært her
lenge før mørket, jeg går bort til vindeltrappa
som alltid dirret som en nyskutt pil mot golvet,

det var der jeg første gangen møtte Gud
med svarte vernesko og en rull arbeidstegninger
under armen, og vi slo følge bort til sveiseflammen
hvor vi skulle sammenføye stålet og rettferdigheten,
med intens glede tenker jeg tilbake på tida
jeg var læregutt på mystikkfabrikken.

UNIO MYSTICA LTD.

After clamorous silence has conquered
the empty assembly hall, I often go in
via the open door to look at the light
that squeezes in sideways through the silted-up
windows, I try to get the conveyor belts moving
and switch on the crane, but to no end,

many people will claim that man invented God
and then the flood saw and the steam engine,
no one can pass through a sooted factory
without feeling the present of a light that was here
long before the darkness, I go over to the spiral staircase
that always quivered like an arrow newly shot into the floor,

it was there I met God for the first time
with black protective footwear and a roll of working drawings
under his arm, and we both went over to the welding flame
where we were to join steel and justice,
with intense joy I recall the time when
I was an apprentice at the mystery factory.

FAST GALLERI

I togkupeen betrakter jeg daglig
alleen som fester to jordstykker
fast til gårdsvegen, mørke skikkelser
som løper som om hver avgang
er den siste, og narkomane som ulmer
i grålysningen. Stadig oppdager jeg
nye detaljer i skylaget og ansiktsuttrykkene
uten at jeg aner om det skyldes det faste
galleriets skiftende belysning eller bildenes magi.

PERMANENT GALLERY

In the train compartment I observe each day
the avenue that secures two plots of land
to the farm road, dark figures
that run as if every departure
were the last, and drug-addicts that smoulder
in the first light of dawn. I constantly discover
new details in the cloud layer and facial expressions
without knowing if it is due to the changing lighting
of the permanent gallery or the magic of the pictures.

UNDER EIKETREET

Under eiketreet flytter lyset seg
ned mot hodene våre som i et spill
mot skyggene, kinn og halsgrop skifter
parti, og nakken former seg etter lysets vekt
og skyggenes tyngde, alt er i bevegelse,

en stålorm snor seg mellom flyttblokkene
i ura opp mot vardestedet, lyset spiller
på hud og historien om en begynnelse
og slutt før greinene dreier alt inn
på sirkelens breddegrader, vi står under
løvverket som skifter form og farge
som sannheten, som er sannheten så lenge
den skifter farge og form, og den som kaster

et blikk over skulderen, ser like mye
framover som tilbake, og den som våger
å fortelle en gåte uten å vite svaret, er svaret
på den gåten som utspiller seg en sommerdag
vi stanser uforvarende under eiketreet.

UNDER THE OAK TREE

Under the oak tree light moves down
towards our heads as if playing with the
shadows, cheek and arch of neck change
sides, and the nape is formed by the light's weight
and the shadows' heaviness, all is in motion,

a slowworm twists among the erratic boulders
in the scree towards the cairn, the light plays
on skin and the story of a beginning
and an end before the branches veer everything in
onto the circle's latitudes, we stand under
the foliage that changes form and colour
as does truth, which is truth as long as it
changes form and colour, and the one who

glances over a shoulder sees as much
ahead as behind, and the one who dares
tell a riddle without knowing the answer is the answer
to the riddle enacted on a summer day
when we stand unawares under the oak tree.

PÅ ØVERSTE HYLLE

For å kunne feste lit til de sjelene
som ureglementert forlater kroppen,
det skjer ikke ofte, er det plassert små
gjenstander på hyller oppunder taket

på overvåkningsrommene, små ting
som ikke kan sees fra sengen, og når noen
våkner med en følelse av at de har vært
utenfor kroppen, nær døden,
tror vi ikke lenger på alt snakket
om det store lyset, den himmelske sangen,

det er først når de forteller
om et hjerteformet speil, en naken
negerkvinne som holder et askebeger
og en piratutgave av Johannes' åpenbaring,
at vi forstår at noen har fått lov til å velge
på øverste hylle, og klokkelig eller stikk imot
all forstand valgte de livet.

ON THE TOP SHELF

To be able to trust in the souls
that against regulations leave the body,
it happens rarely, small objects have been
placed on shelves just under the ceiling

in the intensive care wards, small things
that cannot be seen from the beds, and when
someone wakes up with a feeling of having been
outside the body, close to death,
we no longer believe in all that talk
about the great light, the heavenly singing,

it is not until they talk about
a heart-shaped mirror, a naked
negro woman holding an ash-tray
and a pirate edition of the Revelation
that we realise someone has been allowed to choose
from the top shelf, and wisely or contrary to
all common sense they chose life.

II

II

DA DET STORE TREET FALT

Da det store treet falt
slo lufta mellom greinene knallhardt
til begge sider, bladene gikk i spinn
og lausangerne svirret i tomrommet
uten feste. I fallet virket treet

mer skremmende enn selve
stormen, vi ante ikke hvilke krefter
vi hadde i vår egen hage før tørkestativet
av jern knelte som et kornaks
under stammen. Lamslåtte så vi

horisonten rase inn i synsfeltet
som en skogkledd planet vi aldri
tidligere hadde observert så nær huset,
og kollisjonen hadde vært uunngåelig
om det ikke hadde vært for lyskilen
som lynkjapt smatt imellom.

WHEN THE BIG TREE FELL

When the big tree fell
the air thwacked out between the branches
to both sides, the leaves went into a spin
and the willow warblers whirred in the empty space
without a hold. In falling the tree seemed

more frightening than the actual
gale, we had no idea what forces
we had in our own garden before the iron
clothes dryer bent at the knee like an ear of corn
under the trunk. Thunderstruck we saw

the horizon tearing into vision
like a wooded planet we had never
previously observed so close to the house,
and the collision would have been inevitable
had it not been for the wedge of light
that slipped through quick as lightning.

HEGREHØYDEN

I toppen av svartortrærne vaier reirene
som mørke soler, på kanten sitter hegrehannen
skarp som en dolk og vokter røtter og mus
som kryper ned i sumpen, mosen som kravler
rundt på stammer og stein, det er tidlig
i mars, og brått folder vingene seg ut av reiret,

hese skrik knirker som morkne trær, det lukter
myrvann, fugleskitt og frosk, hegren fikserer
farene på bunnen av skogen, det er ennå så tidlig
i historien at et skrik gir mening
for dem som vokter eggene bare noen meter
fra bilene som skifter strategi to ganger i året,

og når hegrene forlater reirene i april
for å stå stille i sivet før de hugger etter fisken
har de fremdeles hegrehøyden inne, stedet
hvor livet begynner hest og hemmelig,
med overblikk over fangsten
og visshet om at faren aldri er over.

HERON HEIGHTS

In the tops of the black alder trees the nests sway
like dark suns, on the edge sits the male heron
sharp as a dagger, keeping a watchful eye on rats and mice
creeping below in the marsh, the moss that crawls
over tree-trunks and stones, it is early
March, and suddenly wings unfold from the nest,

hoarse screeches creak like rotten trees, there is a smell
of bogwater, bird droppings and frogs, the heron gazes
fixedly at the dangers on the forest floor, it is still
so early on yet that a screech makes sense
for those guarding the eggs just a few metres
from the cars that change strategy twice a year,

and when the herons leave the nest in April
to stand motionless in the reeds before lunging for fish
they still have the heron heights close by, the place
where life begins hoarsely and secretly,
with a bird's-eye view of the catch
and the certainty that danger is never over.

VED KONTROLLPOSTEN

I den langsomme rytmen fra forfedrene og dalsidene fulgte jeg hver morgen mora mi forbi gjeterne på fjellknausene og min egen tanke på at jeg en gang skulle bære henne til graven, mot markedsplassen

med samme stolthet som hun selv hadde plukket vinbladene og tatt fatt på den smale vegen med det dvelende blikket som var tilpasset skrittene og hennes faste tro der den snodde seg gjennom minnene om det hellige landet

vi var en del av. En morgen oppdaget jeg en sementblander som banet seg veg gjennom ørkenen, og før vi nådde fram til markedsplassen hvor bladene skulle fylles med mørt kjøtt og ris og stekes over lav flamme

for å mette munnene på torget, ble bulldosere og tanks kjørt fram i en sirkel rundt byggeplassen. Vi fikk beskjed av ukjente soldater om å stanse ved kontrollposten. Jeg så hvordan øynene sluknet da vinbladene ble revet opp av fiendtlige hender,

og da hun med blå lepper måtte klatre over jordhaugen som var kastet opp på vegen, forgjeves så vi inn i det forbudte land som var vårt eget, innså jeg at dette ikke var vegen til det siste måltidet og graven, verdigheten

smuldret opp som vinblad i soldatenes hender, og siden måtte vi begrave våre døde på parkeringsplassen. Jeg ropte til dem som betraktet oss med skuddklare blikk: Ingen vaktpost kan temme raseriet i appelsiner, hjerter og granater.

AT THE CHECKPOINT

In the slow rhythm of our forefathers and the slopes I followed my mother every morning past the goats up on the rocks and my own thought that one day I would bear her to her grave, towards the marketplace

with the same pride as she herself had picked the vine leaves and started along the narrow path with the lingering look that conformed to her steps and her firm belief as it wound its way through the memories of the holy land

we were a part of. One morning I discovered a cement mixer that was making its way through the desert, and before we reached the market square where the leaves were to be filled with tender meat and rice and cooked over a low flame

to feed the mouths on the square, bulldozers and tanks were brought out in a circle round the construction site. We were told by unknown soldiers to stop at the checkpoint. I saw how eyes gutted when the vine leaves were torn up by hostile hands,

and when with blue lips she had to climb over the heap of earth that had been thrown onto the road, we looked in vain into the forbidden country that was ours, I realised that this was not to be the way to the final meal and the grave, dignity

crumbled like vine leaves in the soldiers' hands, and afterwards we had to bury our dead in the parking lot. I called out to those observing us with eyes at the ready: No checkpoint can tame the rage in oranges, hearts and grenades.

NESTEN MORGEN

Det er nesten morgen uten noen
gul stripe i øst, jeg skylder
med overlegg på kرافsinga
fra flaggermusvinger under takskjegget,
to ungdommer på veg hjem
fra den lokale puben et par decibel
for høyt til å gli inn i den faste drømmen,
en flerleddet bygate hvor jeg
alltid stuper inn i smuget
der forfølgerne venter,

det er nesten morgen, kroppen
ligger anspent som den røde streken
på displayet, jeg lytter til sirenen
som vaker ytterst i lydgapet, vinden
som stryker motnåls over granhekken,
jeg kan sove med drømmen,
men ikke med historien om jødegutten,

det er nesten morgen, jeg klamrer meg
til flaggermusvinger, to ungdommer
på veg fra den lokale puben, sirenene
som forsvant i storbymagen, han
rakk ikke annet enn å være nabogutten,
førsteklassingen, før han ble kastet
på bålet, det er god grunn til å være våken,
holde raseriet ved like, dagen kommer
uten klaring.

(Til minne om John Davidsen 1935-42)

ALMOST MORNING

It is almost morning without any
yellow streak in the east, I wilfully
blame the scratching
on bats' wings under the eaves
two youths on their way home
from the local pub a couple of decibels
too loud to slip into the fixed dream,
an articulated street where I
always dive into the alleyway
where my pursuers are waiting,

it is almost morning, my body
lies tense like the red line
on the display, I listen to the siren
that floats outermost in the sound opening, the wind
that brushes against the needles of the spruce hedge,
I can sleep with the dream,
but not with the history of the Jewish boy,

it is almost morning, I cling onto
bats' wings, two youths
on their way from the local pub, the sirens
that vanished in the city's belly, he
only managed to be the boy next door,
in class one, before being thrown onto
the bonfire, there's good reason to be awake,
to maintain the rage, the day comes
without a glimmer.

(In memory of John Davidsen 1935-42)

SKIFREDEN

Ikke noe fall tar så lang tid som en rekke
med ski på veg ned fra hytteveggen i tur
og uorden, ikke noe fall er så vanskelig
å forhindre som når du har startet bevegelsen
med dine egne ski og de andre er kommet på gli,
det har ingen hensikt å falle i staver, men sortere
dem ut, like for like, stille alle tilbake på plass
i riktig rekkefølge opp til veggen, og håpe at freden
vil vare til nestemann tar skiene av i alle fall.

SKI TRUCE

No fall takes as long as a row of skis
on their way down from the cabin wall in
disorderly fashion, no fall is so difficult
to prevent once you have set things in motion
with your own skis and the others have started sliding,
no point in falling into reverie, just sort
them out, in pairs, put them back in their places
against the wall in the right order, and hope the truce
will last till the next skis are taken off at any rate.

KNUTEN

Det finnes en annen historie om knuten
som ingen kunne hugge over, det er historien
om en sammenfiltret vase av fortøyninger
og oppbrudd, en knute som først ble strammet

til av Guds finger og siden floket
og forsterket av fisken i havet og folk
langs Silkevegen og Skinneslepet,
det er historien om en knute som aldri

har lagt skjul på at det finnes løse tråder,
vi kan fikle med den så lenge vi orker,
men den kan ikke hugges over, det er
skapelsens og galaksenes knute, men også vår

når du kommer hjem med flagrende hår
fra byen, det er en knute som holder fast
på vår frihet og aldri slipper taket, det er
knuten ingen skarpslipt makt kan løse.

THE KNOT

There is another story about the knot
that no one can cut, it is the story
of a inextricable tangle of moorings
and departures, a knot that was first pulled

tight by God's finger and later snarled
and strengthened by the fish in the sea and people
along the Silk Road and down the Hide Haul,
it is the story of a knot that has never

tried to conceal that there are loose ends,
we can fiddle with it as long as we are able,
but it cannot be cut, it is the knot of
creation and the galaxies, but also ours

when you come home from town with your
hair streaming, it is a knot that holds onto
our freedom tight and never lets go, it is
the knot no sharp-edged power can undo.

EN POSE PÅ LASSET

Ryggelyden i bakgården vekke meg
og jeg sprang mot vinduet mens jeg tenkte:
Nå er det over, før jeg oppdaget
at det var søppelbilen vi ikke hadde sett
på mange uker som forsøkte å trenge inn
i avfallsberget, og med en drøm om å gjøre
reint bord, sprang jeg ned trappa
for å legge enda en pose på lasset.

Raskt forsto jeg at det i første omgang
bare ville bli snakk om å fjerne pappeskene
og den gamle mopeden, lenger kommer vi
ikke, sa sjauerne med gule hansker og munnbind,
og noen neste gang kunne de ikke love,
selv kjente jeg ikke lenger stanken, bare lengselen
etter å forlate dette stedet på en mer verdig måte.

A BAG ON THE LOAD

The sound of reversing in the backyard woke me up
and I leapt over to the window while I thought:
Now it's over, before I discovered
that it was the dustcart we hadn't seen
for many weeks trying to force a path into
the mountain of refuse, and dreaming of making
a clean sweep, I leapt down the stairs
to place yet another bag on the load.

I soon understood that for starters it would
only be a question of removing the cardboard boxes
and the old moped, we wouldn't get any further than
that, saw the dustmen with yellow gloves and mouth-mask,
and they couldn't promise another time,
I didn't notice the stench any more myself, just the longing
to leave this place in a more dignified way.

NØKKELEN TIL ZAKIRA

Synlig tilbaketrasket ved inngangen
til kirkegården står ei tavle med kroker
for plastspade, lukegreip og en liten vannkanne,
det er alt jeg trenger for å komme i gang

med sorgarbeidet, og når jeg har lirket
de fuktige røttene ut av plastpottene
og stukket dem forsiktig ned i jorda og klappet
over med flat hand, reiser jeg meg med nytt mot

mellom gravsteiner og radbrukne skygger
og ser at de nye enkene med jord under neglene
og foreldrene til jenta som fikk leukemi når andre
får menstruasjon, også henter det de trenger fra tavla,

vi går her for å minnes dem vi en gang
måtte forlate i all hast, de ba om et glass vann
vi ikke rakk å fylle, nå henter vi hageredskap
og styrke fra tavla ved inngangen, det er en fortelling

vi også kjenner fra flyktningeleirene hvor nøkkelen
henger på veggen, nøkkelen til huset de en gang
forlot før det ble jevnet med jorda, nøkkelen
ingen kan ta fra dem, nøkkelen til Zakira.

THE KEY TO ZAKIRA

Unobstrusive, but deliberately well away from the
cemetery entrance is a board with hooks on it
for plastic spade, weeding fork and small watering can,
that is all I need to get to started on

the task of mourning, and when I have coaxed
the damp roots out of the plastic pots
and carefully put them down into the soil and patted
over with a flat hand, I get up with lighter heart

among the gravestones and mangled shadows
and see that the new widows with earth under their nails
and the parents of the girl who got leukemia when others
get their menstruation also fetch what they need from the board,

we come here to remember those we once had
to leave in all haste, they asked for a glass of water
we did not have time to fill, now we fetch garden tools
and strength from the entrance board, it is a tale

we also know from refugee camps where the key
hangs on the wall, the key to the house they once
left before it was razed to the ground, the key
no one can take from them, the key to Zakira.

III

III

ELVEBILDE

Jeg går på den opptråkkede siden av elva
og hører soloppgangen som romsterer
i hundegården på åskammen, tåka flakker lettbeint
mellom galger og kjerringer, de høye lenseportalene
troner med større verdighet lenge etter at den siste
tømmerprosesjonen passerte på veg til soppmaskinen.

En kirkegård dukker opp på andre siden, så nær
at de døde må ha blitt gravlagt der etter eget ønske, svanene
svømmer rundt som isflak på høykant, et tog passerer
med dumpe smell mellom to stasjoner, frosten er i ferd
med å islegge evjene, sola slipper ikke ut av hundegården,
jeg kan skimte billarmen, røyken fra fabrikkpipene

og slektens kamp for å overleve nær elveoaset. Den druknedes
siste ferd stikker som et sugende sting på baksiden
av solnedgangen, fra et rødt uthus kommer en mann
i varmedress ut med en sagkrakk i armene, han går
noen stive skritt før han plasserer den
som en klosset signatur helt nederst i vinterbildet.

RIVER PICTURE

I walk along the well-trodden bank of the river
and hear the sunrise that is rummaging
in the kennels on the hill-ridge, the mist roams fleet of foot
among gallows and old women, the high boom portals
throne with greater dignity long after the last procession
of timber has passed on its way to the packing machine.

A cemetery emerges on the far side, so close
that the dead must have wished to be buried there, the swans
swim round like upright ice floes, a train passes
between two stations with dull thuds, the frost is in the process
of freezing the eddies, the sun does not escape from the kennels,
I can just make out car noise, smoke from factory stacks

and generations struggling to survive near the river outlet. The last
journey of the drowned man pricks like a dragging sting on the reverse
of the sunset, a man in a thermal suit comes out from an outhouse
with a sawing trestle in his arms, he takes
a number of stiff steps before placing it
like a clumsy signature at the very bottom of the winter picture.

KLEBERSTEINSBRUDDET

Etter en tusenårig søvn vek vierkratt
og busker til side, og jeg stirret rett inn
i spor etter hammer og meisel, furer i fjellet,
hvor forfedrene hadde hugget ut
emner til kokekar og stein til byggverk
som skulle pyntes med ornamenter. Der hvor stien

møter den steile fjellveggen under Piggåsen
har et samfunn i vikingtida klatret i stiger
og hengt i tau utfor skrenten for å hente
den nye tid ut av det mjuke fjellet. Ved foten
av klebersteinsbruddet steig deres dagbruddsdrømmer
om salg og eksport for hver gryte
som ble hugget ut med bunnen i været, historien

sto på høykant og kan hende ble grytene
trædd inn på kjepper gjennom ørene og fraktet
mellom to glatte skuldre over moreneryggen
ned til båtene i Glomma. Når jeg tusen år etter
forsøker å mane fram et bilde, lent mot bruddflata,
av han som vipper munningsranden på gryta løs

fra berget, oppdager jeg at utspringet jeg kjærtegner
er et emne som aldri ble tatt ut, og gropene
med vann og kleberskorpa som hardner gir meg
ikke noe annet svar enn at også vår epoke en dag
vil, med alle våre drømmer og bragder, havne
avsidet i universet, som enhver skapelsesmyte,
vakker, gjennomtolket og uavsluttet.

THE SOAPSTONE QUARRY

After a thousand-year sleep willow-scrub
and bushes parted, and I was staring straight at
traces of hammer and chisel, furrows in the rock,
where our forefathers had hewn out
items for cooking vessels and stone for buildings
that would be graced with ornaments. There where the path

meets the sheer rockface under Piggåsen
a Viking society has once climbed up ladders
and hung on ropes over the steep slope to extract
the new age from the soft rock. At the foot
of the soapstone quarry rose their daybreak dreams
of sales and exports for every pot
that was hewn out base first, history

was at stake and maybe the pots were
thread on sticks by their handles and carried
between two sleek shoulders over the moraine ridge
down to the boats in Glomma. When a thousand years later
I try to conjure up a picture, leaning against the quarried surface,
of the man tilting free the mouth-edge of the pot

from the mountain, I discover that the projection I am stroking
is an item that was never taken out, and the hollows
with water and the soapy crust that hardens gives me
no other answer than that one day our era too
will, with all our dreams and exploits, end up in some
far corner of the universe, like every creation myth,
beautiful, fully interpreted and unfinished.

VED DELTAET

Elgen reiser seg på stive runebein
for å søke tilflukt lenger opp i lia, krikkendene
svinser omkring til de ikke lenger når bunnen
med nebbet og slår følge med tranene
til høyereliggende sjøer, toppdykkerne
parrer seg med spenstig hodepryd, bonden
legger vintertunge halmballer med ukjent adresse
ytterst på mudderbanken, deltaet er et sted
for mellomlandinger og nødløsninger før vårflommen
setter området under administrasjon, så lenge det varer.

Mandelpila utnytter ventetida best,
hegren tåler godt å ha beina i vann, gjedda gyter
på vått gras, beveren tar en pust i bekken
mens han venter på påfyll, ingen frykter flommen,
den lille om våren og den store i juni, kraftleverandørene
tapper og fyller i takt med det kuperte markedet
som ikke finnes på disse trakter, spissnutefrosken
klekker i en ny dam og bjørketrærne står på geledd
langs bredden som et symbol på nasjonalromantikken
som plasserte naturen i glass og ramme, alt kommer tilbake.

Med en strøm av leire, jord og ras går elva
over slitte bredder, gode grunner
skal bygges opp, gamle skal forskyves, sandøyene
flyter fritt omkring på overtid, beitedyra berges
over på flåten i siste liten, fra tid til annen
må familien hentes fra garasjetaket, det er ingen
som griper ordet for å si noe om avslutningsvis,
og de som navigerer Noas ark må holde årene
rett i stryket, for Ararat skjærer aldri gjennom
historien før og etter.

AT THE DELTA

The elk rises on its stiff rune-legs
to seek refuge higher up the hillside, the teals
scuttle about till they no longer reach the bottom
with their beaks and join up with the cranes
bound for higher-lying lakes, the great crested grebes
mate with springy head decoration, the farmer
lays out winter-heavy bales of straw address unknown
farthest out on the mud-bank, the delta is a place
for stopovers and emergency solutions before the spring flood
places the area under administration, as long as it lasts.

The almond willow manages the waiting time best,
the heron doesn't mind having a leg in the water, the pike
spawns on wet grass, the beaver takes a breather in the stream
while it waits for a re-fill, no one fears the flood,
the small one in spring and the large one in June, power suppliers
drain and fill in step with the fluctuating market
that does not exist in these parts, the moor frog
hatches in a new pond and the beeches stand in ranks
along the bank as a symbol of National Romanticism
that framed and glazed nature – everything returns.

With a torrent of clay, earth and landslip the river goes
over its worn-out banks, good grounds
must be built up, old ones shifted, the sand-islands
float around freely on overtime, grazing animals are rescued
by raft at the last moment, from time to time
a family has to be fetched from the garage roof, no one
starts to speak to say something about in conclusion,
and those who navigate Noah's ark must keep the years
straight in the rapids, for Ararat never slices through
history before or after.

LATMANNSARMEN

Sola freser rimet av stålkonstruksjonene
på den nyopprettede byggeplassen, og den første
hullasteren spinner i issørpa, snart
vil en skikkelse blendet av sol og bremselys
spørre seg selv om hvor han sist
la fra seg latmannsarmen, et nedsettende

navn på et redskap som har fulgt oss
siden tidenes morgen, jeg står på utsiden
av plankegjerdet og ser på arbeidslaget
som måler krefter med rust og forvridde gjenger
med et redskap som er en naturlig forlengelse
av armen, du kan stå bom fast, men aldri
gå glipp av overtaket, før eller siden vil
gjenstridige bolter løsne. Et sikkert tegn
på at kulturen overlever,

et hjul løftes av akslingen der nede
i djupet, latmannsarmen har seiret med sin
kunnskap om kraft ganger arm, jeg ser på
arbeidslaget i det sterke lyset og lurert på
om de hører til under eller over jorda, ingenting
virker mer naturlig enn at latmannsarmen
blir benyttet i andre galakser når noen får behov
for en morgenstund å skifte om til en stjerne
med grovere mønster.

THE CHEATER BAR

The sun fizzles the rime frost off the steel constructions
at the newly established construction site, and the first
excavator is spinning in the ice-slush, soon
a figure dazzled by sun and brake-lights
will ask himself where he last
put down the cheater bar, a derogatory

term for a tool that has followed us
since the beginnings of time, I'm standing on the outside
of the board fence watching the gang of workmen
pitting their strength against rust and twisted threads
with a tool that is a natural extension
of the arm, you can stand stock-still yet never
lose the upper hand, sooner or later the
stubborn bolts will loosen. A sure sign
that culture will survive,

a wheel is lifted by the shaft down there
in the depths, the cheater bar has won via its
knowledge of force times arm, I watch
the gang of workmen in the bright light and wonder
if they belong below or above ground, nothing
seems more natural than the cheater bar
being used in other galaxies when someone
for an early morning needs to change to a star
with a coarser design.

TAPT TERRENG

Jeg nøler ikke med å komme
på etterskudd når løvtrærne samler seg
bladløse på kollene og rimet har festet
et fuktig lag på brukarene, jeg går

langs strandkanten og hører isen
legge seg med dumpe smell, det er
vinteren som skyves inn i et mørkt
pakkhus, tunge dører åpnes

og lukkes igjen, lenger og lenger
inn i kulda, jeg stritter imot
når hyllemetrene fylles med visst
gras og uavhentede kjærlighetserklæringer,

det tar tid å vente på den blå frostrøyken
som skal klarere alle papirer, litt etter litt,
og feste en rosa fraktseddel på vest-
himmelen skrått over grantrærne.

LOST GROUND

I don't hesitate to get into arrears
when the deciduous trees gather
leafless on the hills and rime frost attached
a damp layer to the piers, I walk

along the shore and hear the ice
settle with dull thuds, it is
winter that is being shoved into a dark
warehouse, heavy doors are opened

and closed again, further and further
into the cold, I resist when the metres of
shelves are filled with withered
grass and unfetched declarations of love,

it takes time to wait for the blue frost-smoke
that will take care of all the papers, bit by bit,
and attach a pink freight ticket to the western
sky obliquely above the fir trees.

BLÅ TIME

Jeg våknet midt på natta under Jupiters
mørke himmel, det er aldri forgjeves,
og i grålysningen da frostrøyken snodde seg
opp den smale stien og rundet den første åskammen,
når vi ser bort fra de forblåste snøskavlene
som hvert år organiserer seg etter samme mønster
over jordet på baksiden av stasjonen,

forsto jeg at tida var inne for å dele vin
og sigaretter med vennene, Chopins forsiktige
anslag av skumringens verdi, den blå kveldshimmelen
ryddet plass for Tvillingene og Orion før vennene forsvant,
og med et sølvaskebeeger som fremdeles varmet
i hendene, så jeg ut på forandringen som ville
skje i løpet av noen timer: Lav sol veggimellom.

BLUE HOUR

I woke up in the middle of the night under Jupiter's
dark sky, it is never in vain,
and at the first light of dawn when the frost smoke curled
up the narrow path and rounded the first ridge,
if we ignore the windswept jagged snowdrifts
that organise themselves each year along the same lines
above the plot at the back of the station,

I realised that the time had come to share wine
and cigarettes with friends, Chopin's cautious
opening notes of the twilight's value, the blue evening sky
made way for Gemini and Orion before my friends disappeared
and with a silver ash tray that still warmed
my hands, I looked out at the change that would
take place in the space of a few hours: Low sun from wall to wall.

KOMPOSTHAUGEN

Jeg legger vissent løv og de tynnste kvistene
lagvis i bingen, strør over med kalk, rosebladene
som falt fra altfor tidlig, sparer jeg til en siste hilsen,

jeg hører ingen stemmer, men bjørka er blitt gul,
og varmen i komposten vil stige når materien råtner,
så lenge som mulig vil jeg gå barbeint i graset,

jeg har aldri sett en brennende tornebusk,
død blir til jord og jord blir til nytt liv, jeg er aldri
i tvil om når jeg nærmer meg hellige steder.

THE COMPOST HEAP

I place withered leaves and the thinnest branches
in layers in the bin, scatter lime over them, the rose petals
that fell far too early I save for a final greeting,

I hear no voices, but the birch tree has turned yellow,
and the heat in the compost will rise when the matter rots,
as long as possible I will go barefoot in the grass,

I have never seen a burning bush, death becomes earth
and earth becomes new life, I am never in doubt
as to when I am approaching holy places.

IV

IV

SYKLUS

Det er ingen som husker første gangen
jeg spadde opp den blanke hermetikkboksen
på fyllinga mellom sommerskjærene, etiketten
med varedeklarasjon er borte, selv steintavler

forvitrer, jeg vipper den opp og legger den
til side mens jeg graver et nytt hull for sommerens
søppel som er blitt en organisk del av dagen,
bølgene slår mot stranda som små erindringer

i stadig endring, den rustne boksen legger jeg
i midten, det finnes et nærvær som rommer både
levende og døde, til neste år vil boksen igjen

komme til syne, sammenklemmt og innbitt
som en mytisk flyktning som har gjennomlevd
to overgangsfaser, fullt og tomt.

CYCLE

There's no one who can remember the first time
I dug up the shiny tin can on the rubbish dump
among the summer skerries, the label
with its contents is gone, even slabs of stone

crumble, I tip it up and place it on one side
while I dig a new hole for the summer's rubbish
which has become an organic part of the day,
the waves lap the shore like small memories

constantly changing, I place the rusty tin
in the middle, there is a presence that contains both
living and dead, next year the tin will again

become visible, compressed and determined
like a mysterious refugee that has lived through
two transitional phases, full and empty.

VED FERGELEIET

Noen sorterer myntene de ikke fikk bruk for på den andre siden, andre sjekker at telesambandet skifter base, motorene ruser utålmodig, det er like før de første dumpene i fergelemmen, noen få funderer over hva de skal si til de frammøtte, hvis noen orker å høre etter, for forskjellene var ikke så store som de hadde trodd og dette blir en helt ordinær gjenkomst som forventet i alle rutetabeller.

AT THE FERRY TERMINAL

Some people are sorting the coins they didn't get to use on the far side, others are checking that the tele-link changes base, the engines race impatiently, it's just before the first dull thuds of the tailgate, some are wondering what to say to those who have turned up, if anyone is interested in listening, for the differences were less than they had thought and this will be a quite ordinary return as expected in all the timetables.

EKTE KJÆRLIGHET

Han ble aldri med på handletur til IKEA, men tilbød seg alltid å dra ut for å hente delen som manglet.

TRUE LOVE

He never came along on shopping trips to IKEA, but always offered to go out and fetch the bit that was missing.

UTENAT

Det finnes alltid tunneler
i den andre enden av lyset, små hull
for soloppganger, vannspeil og kjærlighets-
sorget for at verden ikke skal bryte
sammen over hodene våre. Og vi som reiser
utenat vil siden huske fjellsidene hengende
steiner og de mest anerkjente oraklene
som alltid fikk rett, så sant
vi ikke tar livet altfor bokstavelig.

BY HEART

There are always tunnels
at the end of the light, small holes
before sunrises, water-surfaces and unhappy
love affairs so that the world will not
collapse around our heads. And we who travel
by heart will later remember the hanging rocks
of the mountain slopes and the most recognised oracles
who were always right, as long as
we don't take life too literally.

BARDUNTONEN

Bruene slynger seg på høye stemmegafler
over barduntonen i svabergene hvor noen
har hugget inn en jeger med hevet spyd,
en okse med innvoller, et skip med døde

og vi kan lese det som en kollektiv
livsforsikring eller en siste sang
fra noen som gikk foran oss, og langsomt
følger vi etter, innover og utover
i fjorden, noen år har vi bodd på et nes

hvor alle snakker om de døde som
forlot oss, som om de ikke var på vandring
og at vi skal følge etter til det hvite tegnet
som er hugget på plass mellom to fjelltopper.

BARDUNTONEN

The bridges wind on high tuning forks
over the steel-wire note in the bare rock faces where
someone has carved a hunter with raised spear,
an ox with entrails, a ship with its dead

and we can read it as a collective
insurance or a final song
from someone who went before us, and slowly
we follow them, inwards and outwards
in the fjord, for some years we have lived on a headland

where everyone talks of the dead that
left us, as if they were not travelling
and that we shall follow them to the white sign
that is carved in place between two mountain tops.

ALLEEN

Den gamle alleen står som en glemt
paradegrein i nybyggerfeltet, svarte kvister
klorer mot vinterhimmelen en stund etter
at kjærligheten rødmet, en allé uten begynnelse
og slutt, på skrå som en paradigmepens
inn mot jernbanesporet, jeg har hørt om
bjørkealleer som er blitt hugget ned,
men aldri slettet ut av det lokale minne.

THE AVENUE

The old avenue stands like a forgotten
parade discipline in the new housing estate, black
branches
scratch at the winter sky for a while after
love has blushed, an avenue without beginning
and end, oblique like paradigm points
in towards the railway track, I have heard of
avenues of birch that have been cut down,
but never erase from local memory.

VARSELSANG

Noen har i løpet av våren
makadamisert en skogsveg med stein, pukk
og grus fra grunnen og opp, maskiner har flenget
av bark og greiner på eiketrærne langs traseen,

optrukne røtter suger seg fast på fjellrabbene,
med hese raut varsler rådyret at noen
har slått seg inn i skogen hvor slåpetornduften
svarer søtt tilbake og marianøkleblomkolonien

snart dekker hele grassletta mot sivbeltet der katta
sitter musestille, også reven er vendt tilbake blank
i pelsen, et menneske som er blitt individ

på livstid med en illusjon om å overleve,
etterlater seg en gruset veg, en mørken hoggestabbe
og en fornyet grav, så lenge det varer.

CRY OF WARNING

In the course of the spring someone has
macadamised a forest road with stones, crushed rock
and gravel from the bottom up, machines have stripped
off bark and branches on the oak trees along the alignment,

pulled-up roots latch onto mounds of rock,
with hoarse lowing the deer give warning that someone
has penetrated the forest where the scent of sloethorn
answers sweetly and the colony of cowslips will soon

cover the whole grassy slope down to the belt of reeds where the cat
sits quiet as a mouse, and also the fox has returned with
glossy coat, a human that has become an individual

for life with an illusion of survival
leaves behind a gravelled road, a decayed chopping block
and a replenished grave, as long as it lasts.

BALLAST

Fra steder i mørket, merket
med to hvite spader i kryss, krøp
den feige ugrasbingelen ut av sandhaugen,
krypmuren klatret over nærmeste steingjerde,
og langs allfarvegene langt inn i landet
kaster tunbendelen i dag et rosa skjær,

det er alle planter som har kysset saltet,
vært likevekt mot bølger og vind
i tomme lasterom, mannskapet
på seilskutene kastet ballastjorda
på anvist plass, og villtulipanene på Lille
Torungen fyr tenner granitten en vindskeiv vårdag,

det er alltid noen som tar ordene med seg
i fornemmelsen av en linje, nonsblomen
nynner lavt på engene langs Oslofjorden,
ballastordene dukker opp i jord,
luft og vann fra tid til tilfeldighet
med en neve jord og en klype salt.

BALLAST

From places in the dark, marked
by two white crossed spades, the cowardly
herb mercury crept out of the sandheap,
the creeping cinquefoil climbed over the nearest stone wall,
and along the beaten tracks far inland
the red sandspurry today casts a pink tinge,

all of them are plants that have kissed salt,
been a balance to waves and wind
in empty holds, the crew
of the sailing ships threw the ballast earth
where indicated, and the wild tulips at Lille Torungen
lighthouse light up the granite on a wind-skewed spring day,

there are always some that take the words with them
sensing that there is a line, the scarlet pimpernel
hums softly in the meadows along the Oslo fjord,
the ballast words appear in earth,
air and water from time to coincidence
with a fistful of earth and a pinch of salt.

LUFTEVERANDA

Plen og pledd, ovale kroppar
i skråningen mot elva, i bydelen
med gateløp og gatespråk som pekte
mot fire verdenshjørner, lyste
lufteverandaen med plass til en dyne tungt
hengende over rekkverket, støvskyene
fra tepper som ble banket.

Stein og støv, fasader med små lommer,
gjennomtrekken i oppgangen
når ei dør ble åpnet, vanddammer i trappa
etter at den gamle vaskemaskinen ble båret
ned, trinn for trinn, trikken som skramlet forbi,
vi åpnet den smale døra og hengte noen sengeklær
eller røykfylte plagg ut til lufting,
og når skjorta falt ned, dalte den
som en blå fugl mot fortauet,
før den forsvant rundt neste gatehjørne.

AIRING BALCONY

Lawn and rug, oval bodies on the slope
down to the river, in the part of town
with street races and street language pointing
to all four directions of the compass, the airing
balcony gleamed with room for a duvet hanging
heavily over the railings, the clouds of dust
from carpets being beaten.

Stones and dust, facades with small pockets,
the draught on the staircase
when a door was opened, pools of water on the stairs
after the old washing machine had been carried
down, step by step, the tram that clattered past,
we opened the narrow door and hung some bedclothes
or smoke-filled clothing out to air,
and when the shirt fell down, it descended
like a blue bird towards the pavement,
before disappearing round the next street corner.

V

V

BORTENFOR EIKETREET

Han sier det ikke er keiserens nye klær,
han sier det er det det er,
et glass vann på ei glasshylle,
det ligger i sakens natur at vi ser
det vi ser, han er enig i det,
han vil ikke forføre noen
til å tro noe annet enn det de ser,
jeg skled inn i verden som kropp
og kroppen er alt jeg veit om verden,
når blikket leiter oppover veggen, legger
jeg hodet bakover og presser ryggen svai,
det er ikke et glass vann
på ei glasshylle høyt der oppe,
jeg har begge beina solid plantet på bakken
og jeg ser på et eiketree.

(Til installasjonen «et eiketree» av Michael Craig-Martin)

BEYOND THE OAK TREE

He says it is not the emperor's new clothes,
he says it is what it is,
a glass of water on a glass shelf,
it is in the nature of things that we see
what we see, he agrees with that,
he does not want to seduce anyone
to believe anything else than what they see,
I slid into the world as a body
and the body is all that I know about the world,
when my gaze searches up the wall, I lean
my head backwards and hollow my back,
it is not a glass of water
on a glass shelf high up there,
I have both legs firmly planted on the ground
and I am looking at an oak tree.

(For the installation 'an oak tree' by Michael Craig-Martin)

<http://www.tate.org.uk/servlet/ViewWork?cgroupid=-1&workid=27072&searchid=false&romid=false&tabview=text&texttype=10>

RUTENETTET

Da bærerne hadde buksert fabrikkvinduet
med kvadratiske glass opp trappa,
og det sto lent på skrå inn mot
den hvite veggen, innså han

at hyller på hyller
med kilometerlange bånd
og korrespondanse om
de tusen lengste elvene i verden,
talleventyrene og året som ble symbolisert
med klokkene i Bologna, ja til og med
hans eget selvportrett som tvilling
i alleen, alt dette var utbrodert

med en fingerspissfølelse som aldri
kunne skape noe annet enn en silkepute
pent puffet opp på senga for design og demagogi,
og rystet av denne nye utsikten i rommet, låste han
atelieret og gikk hjem til kjøkkenbenken
for å tegne firkanter på et ruteark så nær
det menneskelige det var mulig å komme.

(Til minne om Alighiero Boetti 1940-1994)

THE GRID SYSTEM

When the bearers had manoeuvred the factory window
with square panes of glass up the staircase,
and it stood leaning obliquely up against
the white wall, he realised

that shelf after shelf
with miles of tapes
and correspondence about
the thousand longest rivers in the world,
the number adventures and the year that was symbolised
by the bells in Bologna, yes, even
his own self-portrait as a twin
in the avenue, all this had been enlarged on

with a sure instinct that could never
create anything else than a silk cushion
nicely plumped up on the bed for design and demagoguery,
and shaken by this new view in the room, he locked
the studio and went home to the kitchen table
to draw squares on a sheet of graph paper as close
to the human as it was possible to get.

(In memory of Alighiero Boetti 1940-1994)

NAKEN KVINNE KNAR DEIGEN

Naken kom hun ut av sin mors liv
og mer naken sitter hun på kne med runde bryster
og breie hofter i det skarpe lyset uten tegn
på bønn eller overgivelse når det hvite melet
daler ned fra en mørk himmel, hun er svart,
hun er naken, hun blir hvit, hun er melets slave,
det overfaller henne, som snø, som sæd,
hun samler trassig sammen, hun ble født i mørke,
hun har sittet ute i blåsten, hun feier melet opp
med lange armer, hun er i ferd med å bli usynlig,
hun har gjort dette før, hun kjenner svetten
piple fram i armhulene og mellom lårene, snart
har hun væske nok til å kna melet til deig,
jeg ser hun har elsket og hatet, hun har fått
livets tilslag rett på kroppen, hun er ikke
lenger bakkbundet, hun er ikke blind for uretten
som har rammet søstrene hennes, hun knar
deigen og deler den i stykker, det hvite melet
faller over henne, hun er det hvite lysets slave,
hun deler deigen opp i runde former før hun
igjen samler delene sammen og knar deigen på nytt
og på nytt er hun Sisyfos' søster, møllesteinen
akslet til det hvite lyset.

(Etter «Snow White», en video av Berni Searle, Sør-Afrika)

NAKED WOMAN KNEADS THE DOUGH

Naked she emerged from her mother's womb
and yet more naked she kneels, full-breasted
and broad-hipped, in the sharp light with no sign
of prayer or surrender when the white flour
sifts down from a dark sky – she is black,
she is naked, she grows white, she is flour's slave,
it falls on her, as snow, as seed,
that she defiantly gathers – she was born in darkness,
she has sat out in the wind, she sweeps up the flour
with long arms, she grows invisible,
she has done this before, she feels the sweat
trickling from her arm-pits and between her thighs, soon
there is moisture enough to knead flour into dough,
I see she has loved and despised, she has felt
life's knockdowns on her own body, she is no
longer pinioned, she is not blind to the injustice
that has befallen her sisters, she kneads
the dough and divides it, the white flour
falls on her, she is the white light's slave,
she divides the dough into rounds before
gathering them once more and kneading again
and once more she is Sisyphus' sister, the mill-stone
shouldered to the white light.

(Based on "Snow White, a video by Berni Searle, South Africa)

JERNOBLATENE

Etter det siste måltidet må de ha dødd
med jernsmak i munnen fra en oblat som aldri
smeltet på tunga, blodet som rant den gale vegen
ut av halsen må ha vært deres eget, og alle kan ha ropt
til siste åndedrett, dette er mitt splintrede legeme, dette er

mitt varme blod, for noen stedfortredende lidelse
fantas ikke, og deres eget offer var uspiselig, en jernplate
som siden kunne fiskes opp av munnhulen eller bombekrateret,
og legemets oppstandelse kunne bare skje hvis noen fant
et hårstrå, en tommelfinger eller en plombert jeksel

som stemte overens med oblatens navn og nummer, og puttet
restene i en plastpose som siden havnet i en skuff
på obduksjonssalen, eller la dem ut til salg i mørke sjapper
i havnekvarterene hvor bikkjene lusker rundt på jakt etter kjøtt
og andre snuser på en mulighet til å gjenreise verden, jernoblatene

varer lenger enn glemselen og håpet, og når de legges ut
på dødens terskel, i krokene og langs gulvlistene
i de etterlattes hus, blir vi selv en del av støvletrampene,
fornedrelsen og den meningsløse død, en uendelig rekke
av mennesker som gikk i hundene med en oblat i munnen

ligger klistret til gulvet, og vi kan ingenting annet
gjøre enn å gå inn i lidelsen til vi merker
at skrittene blir høyere, vi nærmer oss en kjortel som hever seg
opp fra gulvet, ofrenes rustning som ikke kan deles
eller kastes lodd om, det evige måltid med jernsmak i munnen.

(Etter installasjonen «Some/One» av Do-Ho Suh)

THE IRON HOSTS

After the last supper they must have died
with a taste of iron in their mouths from a host that never
melted on the tongue, the blood that ran the wrong way
out of their throats must have been their own, and all of them may
have called until their last breath, this is my shattered body, this is

my warm blood, for there was no substitute
suffering, and their own sacrifice was inedible, a sheet of iron
that could later be fished up from the oral cavity or the bomb crater,
and the resurrection of the body could only occur if someone found
a hair, a thumb or a filled molar

that agreed with the name and number of the host, and put
the remains in a plastic bag that later ended up in a drawer
of the autopsy room, or put them on sale in murky shops
in the harbour area where the dogs slink around in search of meat
and other sniff for a chance to restore the world, the iron hosts

last longer than oblivion and hope, and when they are laid out
on death's threshold, in the corners and along the skirting boards
of the houses of those left behind, we ourselves become part of the
trampling of boots, the humiliation and meaningless death, an
endless row of people who went to the dogs with a host in their mouth

lie glued to the floor, and we can do nothing else
than enter into the suffering until we notice
than the steps get louder, we are approaching a coat that rises
up from the floor, the victims' armour that cannot be shared
or cast lots for, the eternal supper with a taste of iron in the mouth.

(Based on the installation 'Some/One' by Do-Ho Suh)

SKOGGRUNNEN

Hyllebærene hang i forgrunnen og snart
ble også gråpærene og vintereplene forvandlet
til svarte prikker i et større rasterbilde, det fiolette
løvverket løsnet som skyer fra greinene, knudrete
frukttrær og hasselbusker ble rykket opp med rot,
jeg nærmet meg den tomme innhegningen under
ospetrærne og med stramme øyne så jeg smutthullet
for det stengte livet, kjærlighetens forfalne gjerder
og den lille døden åpne seg: det gule, barmhjertige lyset.

(Etter «Skog i soldis» av Lars Hertervig)

THE FOREST FLOOR

The elderberries hung in the foreground and soon
the grey pears and winter apples were transformed
into black dots in a larger half-tone, the violet
foliage loosened like clouds from the branches, gnarled
fruit trees and hazel bushes were pulled up by the roots,
I approached the empty enclosure under the
aspen trees and with narrowed eyes I saw the hiding-place
for closed life, love's dilapidated fences
and the little death open up: the yellow, merciful light.

(After 'Forest in heat haze' by Lars Hertervig)